

УДК 811.111'42'37

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-1\(7\)-187-198](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-1(7)-187-198)

Нідзельська Юлія Михайлівна кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології та перекладу, Житомирський державний університет імені Івана Франка, вул. Пушкінська, 49, м. Житомир, 10001, тел.: (0412) 37-14-04, <https://orcid.org/0000-0003-3946-4788>

ІРОНІЯ ЯК ЗАСІБ СТВОРЕННЯ КОМІЧНОГО ЕФЕКТУ В ЄВРЕЙСЬКИХ АНГЛОМОВНИХ ЖАРТАХ

Анотація. Репрезентовану статтю присвячено дослідженню іронії як важливого засобу створення комічного ефекту в єврейських англомовних жартах. Єврейський гумор є дуже своєрідним, аналіз жартів та анекдотів допомагає виявити особливості її функціонування та глибокі імплікації.

Для досягнення мети, дослідити іронію, необхідно виконати завдання: пояснити явище іронії, розглянути два аспекти вивчення іронії у сучасній науці, розглянути поняття “комізм”, його різновиди, етимологію, мовну реалізацію, конотативний аспект. У статті підкреслено, що цей засіб слугував способом мислення, висловлення, почуттів, був засобом вираження гумору. З іншого боку, іронію вважають чим-небудь середнім між гумором і сатирою. Її сприймають як більш агресивну структуру у порівнянні з гумором, але менш соціально забарвленою та образливою у порівнянні з сатирою. Таким чином іроніє є особливим засобом комізму. Він може спонукати досить різні відповідні реакції, сміх, образу, обурення тощо.

Існують різні мовні засоби вираження категорії комічного, наприклад: гіпербола, каламбур, перифраз, пародія, парадокс та ін. Іронія є такою специфічною формою комізму, котра втілюється в емоційно-оцінному естетичному суб'єктивованому ставленні до навколишньої дійсності. Як правило, комічне створюється за допомогою контекстуальної варіативності лексичних значень.

У сучасній лінгвістичній науці можливо виділити два аспекти вивчення іронії, а саме: філософсько-естетичний, він розуміє іронію широко, тобто як один із компонентів категорії комічного; лінгвістичний, котрий розглядає іронію як стилістичну категорію, що функціонує у рамках художнього тексту.

У статті зазначено, що жарти або анекдоти, які містять елементи самокритики, вважають однією з основних характеристик єврейського гумору. Цей унікальний засіб може приписувати об'єкту неіснуючі позитивні якості, відтак наділяти позитивною оцінкою. Але водночас іронія може набувати негативного значення. Саме завдяки контексту та знаку іронії реципієнт може розуміти внутрішній, тобто прихований смисл іронії у повідомленні. З іншого боку, у статті згадано про сарказм. Його можна пояснити як чітку злу іронію, його емоційний відтінок є насправді потужним.

Ключові слова. Іронія, простий комізм, складний комізм, гумор, сатира.

Nidzelska Yuliia Mykhailivna Candidate of Philological Sciences, Associate Professor at the Department of English Philology and Translation Zhytomyr Ivan Franko State University, Pushkinska St., 49, Zhytomyr, 10001, tel.: (0412) 37-14-04, <https://orcid.org/0000-0003-3946-4788>

IRONY AS THE MEANS OF THE COMIC EFFECT IN JEWISH JOKES IN THE ENGLISH LANGUAGE

Abstract. This article is dealt with the study of irony as the important means of comic effect in Jewish jokes in English. Jewish humor is very special, the analysis of jokes helps to reveal the peculiarities of its functioning and deep implication.

To achieve the aim to investigate the irony it is necessary to fulfill such tasks: to explain the notion of irony, to view two aspects of the study of irony in modern science, to explain the notion of comic, its types, etymology, verbal realization, connotative aspect. In this study it is underlined that irony served as the way of thinking, expression of the feelings. Also it was the means of humor expression. On the other hand, irony is considered something that is between humor and satire. It is viewed as more aggressive structure in comparison with humor but less socially colored and offensive in comparison with satire. So, irony is the special means of comic. It can trigger quite different reactions, laughter, offence, indignation etc.

There exist various linguistic means of expression of the category of comic, for example: hyperbole, periphrasis, parody and so on. Irony is the specific form of comic. It is usually realized in the emotional and evaluative attitude to the reality. As a rule, comic is formed with a help of contextual variety of lexical meanings.

In modern linguistic science it is possible to describe two aspects of study of irony. They are: philosophical esthetic and linguistic. The first one considers irony in the wide meaning, as one of the components of the category of comic. The second one views irony as the stylistic category which functions in terms of the literary text. In this investigation it is highlighted that jokes or anecdotes which contain the elements of self-irony are ones of the typical of Jewish humor. This unique means can give the object the nonexistent positive features and give the positive evaluation by that. But at the same time irony can obtain the negative meaning. So thanks to the context the recipient can realize the inner sense of irony in the expressions. On the other hand, sarcasm is also mentioned in the article. It can be explained as the evil irony, its emotional coloring is evident.

Keywords. Irony, simple comic, complex comic, humour, satire

Постановка проблеми. Перш за все, варто сказати, що гумор є досить широкою категорією у сучасному мовознавстві. Досліджувати його видається неможливим без вивчення мовної реалізації такого засобу як іронія. Єврейський гумор є досить своєрідним, а аналіз жартів та анекдотів допомагає краще виявити особливості функціонування іронії та її глибокий імплікаціонал.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Іронія як складне явище викликала та продовжує викликати зацікавленість серед мовознавців. Такі вчені, як: О. Калита, Д. Хортюк, С. Литвак та А. Приходько, А. Гребенюк, Т. Демчук, А. Савицька та багато інших присвятили свої наукові розвідки цьому засобу мислення та мови, який має оцінний потенціал, надає мовленню образності та здатності впливати у певний спосіб на реципієнта.

Мета статті. Дослідження іронії як мовного засобу, який є ефективним для створення комічного ефекту на матеріалі єврейських агломовних жартів. Для досягнення мети необхідно виконати певні завдання, а саме: пояснити явище іронії, розглянути два аспекти вивчення іронії у сучасній науці, розглянути поняття “комізм”, його різновиди та етимологію, мовне втілення іронії та її конотацію.

Виклад основного матеріалу. У нашому дослідженні варто розглянути визначення іронії, які зафіксовано у лексикографічних довідниках. Отже, якщо розглянути етимологію слова іронія, тоді варто додати, що з грецької її перекладають як глузування та удавання. В енциклопедії сучасної України таким чином пояснено поняття іронії: це таке вираження думки, коли слово або ж висловлювання контекстуально отримує таке значення, яке є протилежним до

буквального змісту. Також зазначено, що це є глузування, яке висловлене за допомогою інакомовлення, це осуд, заперечення, яким надано вигляду схвалення й згоди. Отже, об'єктові навмисно приписують саме ті властивості, яких він не має, хоч повинен був мати. Іронію відносять і до тропів, і до стилістичних фігур. Більше того, зміст іронії міститься в основному не у самому висловлюванні, а в контексті або стилі, або інтонації. Ще починаючи з періоду античності іронія, яка слугувала способом мислення, висловлення, почуттів була винятково важливим засобом гумору, *сатири*, *сарказму*. І цей мовний засіб пояснено як випробуваний інструмент непрямого висловлення правди [1]. Ми цілком погоджуємося з цим поглядом.

У сучасній лінгвістичній науці неодноразово звертаються до думок та поглядів В. фон Гумбольда, адже цей відомий мовознавець був переконаний, що саме мова має вирішальне значення у формуванні світогляду окремих особистостей та цілого народу, вважав, що мови визначають національний характер. Твердження про те, що мова – це дух народу є відомим у різних галузях лінгвістики.

У свою чергу, ми хочемо підкреслити, що особливо актуальною проблема національного світосприймання виникла на сучасному етапі розвитку мовознавства. Сьогодні все частіше реалізуються 2 підходи до тексту як до об'єкта лінгвістичного аналізу, йдеться про антропоцентричний і культуроцентричний, котрі характеризуються тим, що мовні явища розглядаються у тісному взаємозв'язку із мисленням, світоглядом або культурою того колективу, який використовує цю мову [2, с.19]. Не виникає заперечень щодо того, що причини виникнення національно-специфічних мовних картин світу мають екстралінгвальний характер, таким чином видається можливим узагальнено їх класифікувати на 2 групи: 1) різні фрагменти дійсності, котрі впливають на колективну свідомість етносу, це певні природні умови, в яких існує етнос, створена матеріальна культура); 2) особливості колективної етнічної свідомості носіїв мови. Вони можуть виявлятися, передусім, в емоційно-оцінних, соціально-оцінних, морально-етичних компонентах мови [2, с.20].

У свою чергу, С. Литвак та А. Приходько визначають іронію як «мовленнєвий акт з імпліцитною оцінкою, яка становлячи її мовленнєве актуальне значення (її комунікативну інтенцію), не збігається з її прямим мовним значенням» [3, с.79]. У сучасній науці видається можливим виокремити два аспекти вивчення іронії: *філософсько-естетичний*, він тлумачить іронію широко, тобто як один із компонентів категорії комічного, *лінгвістичний*, він, у свою чергу,

розглядає іронію як певну стилістичну категорію. Вона функціонує у межах художнього тексту [4, с. 35].

Саме слово “комізм” походить від грец. комос, яке означає натовп виряджених людей на святах, які присвячені богу родючості, виноградарства, виноробства Діонісію. Іншими словами, комізм часто асоціювався з карнавальними іграми, вони бували жорстокими. Будь-яка людина могла стати учасником дійства [4, с. 32].

Відомо у сучасному мовознавстві, що багато хто з дослідників намагаються розмежувати іронію, гумор та сатиру. Відтак, виникає думка, що гумор і сатира – полюси сміху, між ними є цілий світ відтінків комічного. Отже, особлива форма естетичного ставлення до дійсності, тобто комедійне відношення знаходиться в основі гумору та сатири [4, с. 36].

З іншого боку, є погляд, згідно з яким іронія є чим-небудь середнім між гумором і сатирою, вона є більш агресивною, ніж гумор, але менш соціально забарвленою та образливою, ніж сатира [4, с.36]. Ми також погоджуємося з представленим поглядом. Але дослідники єдині щодо того, що у мовленні функціонують різні прийоми створення комічного, відтак йдеться про осміювання фізичного вигляду людини, комічне перебільшення, використання пародії тощо. Більше того, існують різні мовні засоби вираження категорії комічного, наприклад: гіпербола, каламбур, перифраз, пародія, парадокс та ін. [5, 56]. У нашій статті зацікавленість викликає іронія як особливий мовний засіб.

Оцінка іронії і її сприйняття як комічного залежить, як це підкреслено у дослідженні А. Гребенюк та Т. Демчук, більшою мірою від способу і ситуації її вживання, також від невербальних проявів, від того, на кого вона є спрямованою. Відтак, іронію пояснюють як особливий засіб комізму. Він може мати досить різну відповідну реакцію, сміх, образу і обурення. Ступінь вираження цієї реакції залежить не тільки від наявності або відсутності почуття гумору у слухача, бо, скоріше за все, і інші риси особистості слухача / читача відіграють в цьому важливу роль [4, с. 39].

Враховуючи існування простого та складного комізму, варто представити думку О. Калити для простого комізму дуже типовим є поверховість, нейтральність. Він не потребує глибинного аналізу. А з іншого боку, складний комізм, як правило, спонукає до аналізу і роздумів. Він містить оцінку, яка заснована на суспільному досвіді, суспільних ідеалах і цінностях. У його основі міститься стійке протиріччя, яке є зумовленим не зовнішніми, поверховими причинами, а природою явища [2, с. 13, 14]. Як було сказано, у лінгвістиці

відрізняють форми комічного: сатиру, гумор та іронію. Києнко І. О. наголошує, що, в основі їх розрізнення лежить критерій ставлення до об'єкта комічного. Гумор є такою формою комічного, у якій висміюються окремі сторони об'єкта чи явища, але їхня привабливість зберігається при цьому. Важливим показником у такому контексті є те, що на відміну від гумору, сатира полягає в гострому та осудливому висміюванні негативного. Іронія є рівноправною формою комічного, поряд із сатирою та гумором. Для неї типовою рисою вважають глибоку інтелектуальність, насмішкувате ставлення до об'єкта, котре засноване на почутті переваги мовця над предметом мовлення [Цит. за 2, с.13].

У монографії О. Калити зазначено, що можливо виділити два аспекти вивчення іронії, а саме: філософсько-естетичний, він розуміє іронію широко, тобто як один із компонентів категорії комічного; лінгвістичний, котрий розглядає іронію як стилістичну категорію, що функціонує у рамках художнього тексту. Таким чином, у межах філософсько-естетичного аспекту вивчення іронії сформувалося три основних підходи до визначення її статусу серед інших субкатегорій комічного. Буде доречним їх розглянути у цьому контексті. Перший з них визначає іронію як техніку комічного, основними формами якого називають сатиру та гумор, за допомогою якої може виникати сатиричний і гумористичний ефекти. Другий підхід вважає її проміжною формою між сатиричним та гумористичним відображенням дійсності. Третій підхід передбачає те, що іронія є рівноправною формою комічного, нарівні із сатирою, гумором, адже є цілий ряд ознак, що відрізняють іронію від інших форм комізму [2, с.28. 31].

Завдячуючи контексту та знаку іронії реципієнт може розуміти внутрішній, тобто прихований смисл іронії, крім того, він декодує ціннісну орієнтацію іронізуючого суб'єкта [2, с. 60, 61]. Слідом за Д. Хортюк та багатьма іншими мовознавцями ми погоджуємося, що категорія комічного є складним та багатоаспектним явищем. Саме через таку багатогранність явища вона і стала предметом розгляду різних дисциплін, серед них лінгвістики й літературознавства. Нас цікавить, у першу чергу, її розуміння у мовознавчій сфері. Хоч нею зацікавлені і в естетиці, і в соціології, і в антропології, і в психології. Але сьогодні не зважаючи на існування низки підходів до аналізу вказаної категорії та її форми вираження немає єдиноприйнятого розуміння того, що саме є комічним. Крім того, вагомим стилістичним компонентом як публічного виступу, так і літературного твору вважають дотепність, яка є несподіваним поєднанням думок [5, с. 53].

У своїй науковій розвідці Д. Хортюк розглядає основні форми комічного, визнає що нерідко поняття «гумор» і «сатира» вивчаються з точки зору опозиції. Таким чином, гумор тлумачать як такий вид комічного, який охарактеризовано комедійним ставленням до оточуючої дійсності. Він сприймається як добродушна і «м'яка» критика, при цьому закликає до вдосконалення деякого явища. Отже, у її дослідженні було розглянуто два основних види комічного, тобто гумор і сатиру, їхні дві перехідні форми, тобто іронія і сарказм. Також було зроблено важливий підсумок, про те, що репрезентовані різновиди комічного мають загальний базис, є засобами сміху, що містять комедійне ставлення до навколишньої дійсності. До того ж, відмінності між згаданими формами зумовлені ступенем критики та її емоційними відтінками [5, с. 54-55].

Варто зазначити, що мовна гра точно є одним з найбільш ефективних засобів вираження категорії комічного. Розглянемо такий приклад:

A woman who speaks with a Yiddish accent enters a posh restaurant.

"We don't serve Jews here", the manager tells her.

"Dat's all right", she says. "I don't eat them" [6, с.109]. Мовна гра, яку тут реалізовано у подвійному значенні дієслова *to serve*, тобто обслуговувати кого-небудь, з одного боку, та подавати певну страву, з іншого. Також нашу увагу привертає використання *dat's*, що не є типовим для стандартної англійської мови, іноді є характерним для мовлення іммігрантів, а для євреїв процеси переселення до інших країн були дуже типовим процесом.

Звичайно комічне створюється за допомогою контекстуальної варіативності лексичних значень, неоднозначного сприйняття певних синтаксичних конструкцій, ідіоматичності, полісемії, омонімії або ж паронімії [5, с. 53]. *President Nixon asks Prime Minister Golda Meir to send General Moshe Dayan to the United States in return for any three generals she wants.*

Golda agrees. "We'll give you General Dayan. You give us General Motors, General Electric, and General Telephone" [6, с.173]. У представленому прикладі ми спостерігаємо мовну гру у тлумачення значення слова *General*, адже йдеться про полісемантичне значення, генерал та частина назв відомих корпорацій в США.

У цьому дослідженні ми хочемо представити приклад, у якому експліцитно та у яскравій іронічній формі представлено інформацію про те, що існує багато єврейських жартів, анекдотів про євреїв. Ми з цим повністю погоджуємося, до того ж, кінцівка такого жарту створює

іронічний ефект, адже замінивши типові єврейські імена на китайські, вкінці вказано, що йшли ці люди на церемонію Бар Міцви племінника. Йдеться про досягнення у цьому випадку єврейського хлопчика релігійного повноліття, 13 років. Наприклад:

Gold is telling his friend a story: "One day, Cohen and Levine were going - "

"Cohen and Levine, Cohen and Levine," the friend stops him angrily. "Why are your jokes always about Jews? Why don't you tell them about the Chinese for one?"

Gold is taken aback. "You are right", he says. "One day, Soo Lung Mu and Mao Tsu Nu were going to Soo Lung Mu's nephew's Bar Mitzvah..." [6, с. 22]. Також у фокусі нашої уваги жарт про те, як типова єврейська традиція носити кіппу або ж ярмолку на голові може визначати, до якої з трьох важливих категорій належить певна особа, до ортодоксальних євреїв, до консервативних чи до тих, хто підтримує реформістські погляди в Іудаїзмі. Наприклад: *Orthodox rabbis always wear a yarmulke. Reform rabbis never do. Conservative rabbis keep their yarmulke in their pockets* [6, с. 155].

Нашу увагу привернуло насправді цікаве твердження щодо того, що "національний момент у характеристиці комічного є дуже важливим". Ми повністю погоджуємося з такою точкою зору. Адже існує міцний зв'язок між особливостями його сприймання і національним психологічним характером, різними національними культурними традиціями певного народу [2, с. 26]. На нашу думку, дослідники також повинні враховувати основи комізму, які містяться у системі національної мови. До того ж, він є дуже своєрідним для кожного народу, а виражається за допомогою низки художніх засобів, досить різних, варто додати.

Жарти із елементами самокритики вважають однією з основних характеристик єврейського гумору. Про єврейський гумор можна сказати своєрідний, дотепний, відомий для представників інших народів.

Іронія є такою формою комізму, котра втілюється в емоційно-оцінному естетичному суб'єктивованому ставленні до навколишньої дійсності [2, с. 3].

Нашу увагу привернув приклад, у якому в іронічній формі представлено типову характеристику євреїв, тобто багато хвилюватися, наприклад: *What's a Jewish telegram? It reads, "Letter to follow. Start worrying"* [6, с. 26]. Таким чином, варто дещо пояснити. У жарті мається на увазі те, що ще сам лист не надійшов, а вже потрібно хвилюватися,

тобто будуть невеселі новини, підкреслено таке їх очікування. У цьому контексті ми можемо згадати відомий вислів, який використовують у єврейській спільноті, він походить з мови їдиш, *Oy veu*. Він є висловом для вираження відчаю та горя.

Відомо, що на рівні лексичної семантики саме іронічне переосмислення може прослідковуватися у *денотативному* (коли значення слова змінюється на протилежне) і в *конотативному* (коли спостерігають зміну позитивної оцінки на негативну) компонентах значення слова [2, с. 40].

У наших попередніх дослідженнях ми зазначали, що досить типовими професіями для єврейського народу поряд з іншими є професії лікаря та юриста. У представленому прикладі це експліковано, до того ж, іронічним є те, що саме мати приймає рішення щодо майбутньої професії своїх малюків. Наприклад: *A Jewish mother is walking down the street with her two young sons. A passerby asks her how old the boys are. "The doctor is three," the mother answers. "And the lawyer is two"* [2, с. 86].

Інший приклад містить схожу інформацію, тобто увагу зосереджено на важливості лікарської професії, що є представлено шляхом надання відповідних характеристик єврейському хлопцеві. Наприклад: *Which Jew becomes an accountant? A Jewish boy who stutters and who can't stand the sight of blood* [6, с. 43]. Отже, іронія є складним і суперечливим явищем. У межах соціальної свідомості, з точки зору норм поведінки, за нею закріпився негативний образ. Але не можемо повністю погодитися з такою думкою [4, с. 39].

З іншого боку, стереотипна риса євреїв, а саме: балакучість втілена у такій добре відомій фразі: *"Three Jews, three opinions"* [6, с. 99], іншими словами, кожен єврей має свою точку зору, знайти єдину, яка б влаштувала усіх співрозмовників, є важким завданням. Крім того, багатослів'я також вважають типовою характеристикою і серед рабинів, які, як правило, виконують такі основні ролі у єврейській лінгвокультурі: учитель, лідер, порадник, суддя. *"My rabbi is so brilliant", a Jew brags to a friend, "that he can speak for an hour on any topic." "And my rabbi is so brilliant," the friend responds, "that he can speak for two hours on no topic"* [6, с. 151]. Що є дуже важливим, на нашу думку, то це те, що задля адекватного сприйняття комічного необхідна наявність у мовця і автора, слухача і читача спільного соціального та психологічного досвіду, а, головне, їх приналежності до однієї і тієї самої лінгвокультури [5, с. 53].

Варто підкреслити, що зовсім неоднозначне сприйняття вербально виражених форм комічного детермінується низкою екстралінгвальних факторів. У тому числі йдеться про певні історичні, соціальні, національні та індивідуальні умови [2, с. 27]. У нашому дослідженні ми не можемо не згадати відому трагедію євреїв, Шоа або Голокост. Вона спричинила загибель мільйонів євреїв, чоловіків, жінок, дітей у концентраційних таборах від рук нацистів. Найбільш відомим з яких є Освенцим. Ця катастрофа сталася під час Другої Світової війни. Навіть такі надзвичайно чутливі моменти історії єврейства знаходять іронічне, а точніше саркастичне вираження у різних жартах. Наприклад:

A Jew survived the gas chambers, having lost ever one of his relatives.

The resettlement officer asked him where he would like to go.

“Australia”, he replied.

“But that’s so far”, said the officer.

“From where?” asked the Jew [6, с. 108]. Варто пояснити, що для співробітника щодо питань переселення Австралія, це дуже далека країна, можна припустити, що з однієї з європейських країн, а от єврей задав дуже глибоке запитання, тобто далеко звідки, з якої країни, адже тоді євреї ще не мали держави Ізраїль, яку було засновано 14 травня 1948 року. У цьому самому контексті доречним буде представити інший англomовний жарт, у якому зазначено практично неможливість отримати візу для єврея:

In 1939, a Viennese Jew enters a travel agent’s office and says,

“I want to buy a steamship ticket”.

“Where to? the clerk asks.

“Let me look at your globe, please”.

The Jew starts examining the globe. Every time he suggests a country, the clerk raises an objection. “This one requires a visa...This one is not admitting any more Jews... The waiting list to get into that one is ten years.”

Finally, the Jew looks up. “Pardon me, do you have another globe?” [6, с.108]. До того ж, іронічною є реакція єврея, який запитав, чи є у них який-небудь інший глобус.

Іронічність пояснюють як оцінне критично-насмішкувате ставлення до дійсності. Такий підхід вважають прийнятним, адже поняття іронії є великим за обсягом.

У наступному прикладі представлено сарказм, який трактують як злу іронію, емоційний відтінок є досить потужним. У прикладі закодовано інформацію про негативне ставлення у Німеччині до євреїв у часи Другої Світової війни. *Albert Einstein said: “If my theory of relativity is proven successful, Germany will claim me as a German and*

France will declare that I am a citizen of the world. If my theory should prove to be untrue, then France will say I am a German, and Germany will say I am a Jew [6, с. 177]. У цьому жарті імпліковано інформацію про важливе питання єврейської ідентичності, яке є однією з базових цінностей народу.

Як відомо у сучасній лінгвістиці, іронія точно передбачає неоднозначність закладеного сенсу висловлювання, вона служить натяком. Інтерпретувати його можливо у різний спосіб. Досить часто іронія викликає бажання сміятися, а також вона ефективно реалізує етикетне спілкування. Щодо ролі іронії як засобу запобігання конфлікту чи його початку, то на це питання немає однозначної відповіді.

Цікавим є той факт, що іронія меншою мірою, ніж інші форми комічного, залежна від несподіванки, також від повторення вона не щезає. Крім того, цей засіб може приписувати об'єкту неіснуючі позитивні якості, відтак наділяти позитивною оцінкою. Контекст ситуації вказує на удаваність твердження [4, с. 38]. **Висновки.** Отже, варто зробити певні важливі висновки. Іронію розуміють як складне мовленнєве явище. Єврейські жарти є часто іронічними за своєю суттю, іронічний ефект навіть може бути спрямованим на самого представника єврейського народу, у цьому випадку ми маємо справу з самоіронією. Іронія має багату конотацію, володіє полісемантичністю та яскравою образністю.

Література:

1. Енциклопедія сучасної України URL: https://esu.com.ua/search_articles.php?id=12622 (Дата перегляду: 10.01.2023).
2. Калита О. Засоби іронії в малій прозі (кінець ХХ – початок ХХІ століття): монографія. К.: Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. 238 с.
3. Литвак С. Я., Приходько А. І. Іронія як мовленнєвий акт з імпліцитною оцінкою. Іноземна філологія. Львів, 1991. Вип. 102. 78 -80 с.
4. Гребенюк А.А., Демчук Т. Г., Савицька А. В., Стрюк Н. В. Іронія як філософсько-естетичне явище серед інших мовних засобів комічного. *Типологія мовних значень у діахронічному та зіставному аспектах* : зб. наук. пр. 2019. Вип. 38. С. 31-40.
5. Хортюк Д. Особливості перекладу категорії комічного українською мовою. *Актуальні питання гуманітарних наук.* : зб. наук. пр. 2020. Вип 28. Том 4. С. 52-57.
6. Telushkin J. Jewish humor. What the best Jewish Jokes say about the Jews. 2002. Perennial. 237 p.